تبیین تفاوت حکم کسوف و اهلال هلال؛ ظاهرة سماویة

(00:15)

بحث خسوف و کسوف را بررسی کنیم. بعداً وقتی به روایت ابن راشد رسیدیم، اگر افادات آقایان ذیلش بود بر میگردیم ان شاء الله هر چه ممکن بود.

در مراسلات در چاپی که من دارم، ظاهراً اولین چاپ است و تاریخ انتشارش در کتاب آن زمانیکه از مشهد گرفتم ظاهراً نیامده بود. در صفحه چهل و یک فرمودهاند:

> **و لعمری ما الفرق بین طلوع القمر إذا خرج عن تحت الشعاع و بین الکسوف، فی أنّ کلّ واحدٍ منهما أمرٌ سماوی فکیف إذا تحقّق الکسوف المرئی فی ناحیةٍ و غیر المرئی فی ناحیةٍ أُخری؛ یلتزم به و بما یترتّب علیه من الأحکام فی هذه الناحیة؛ و لا یلتزم به و لا تترتّب علیه الأحکام فی تلک الناحیة؛ و لا یلتزم ذلک فی طلوع القمر.**[1]

راجع به این مطلب، یک جلسه صحبت کردیم. جلسه دویست و شصت و چهار بود. عرض کردم ایشان در ابتدای موسوعه که متن منهاج را آوردهاند؛ عبارات استادشان مرحوم آقای خوئی مطلق است. قید اتحاد در شب ندارد. این برای آن زمان است. استدلال محوری استادشان این بوده که **«انّ خروج القمر عن تحت الشعاع ظاهرة سماویة»**؛ یک چیزی است که در آسمان انجام میشود، چه ربطی به مردم نیم کره شمالی یا جنوبی و شرق و غرب دارد؟! چون استدلال استاد این بوده، اینجا ایشان میفرمایند «ولعمری».

«و لعمری ما الفرق بین طلوع القمر اذا خرج عن تحت الشعاع»؛ که شما میگویید یک پدیده است و همه مشترک هستند، **«و بین الکسوف، فی ان کل واحد منهما امر سماوی و کیف اذا تحقق الکسوف المرئی فی ناحیة و غیر المرئی فی ناحیة اخری یلتزم به»**؛ یعنی شما در طلوع قمر. **«و بما یترتب علیه من الاحکام فی هذه الناحیة»**؛ در کسوفی که در اینجا دیده شد. **«ولایلتزم به و لایترتب علیه الاحکام فی تلک الناحیة»**؛ که کسوف آنجا دیده نشد. **«و لایلتزم ذلک فی طلوع القمر»**؛ چطور شد در کسوف این را میگویید ولی در طلوع قمر نمیگویید؟!

محضر شما عرض کردم اینکه چرا در کسوف ملتزم میشوید ولی در طلوع ملتزم نمیشوید، یک فرعی در عروه بود. سید مطرح فرمودهاند:

> **يختص وجوب الصلاة بمن في بلد الآية، فلا يجب على غيره. نعم يقوى إلحاق المتصل بذلك المكان مما يعدّ معه كالمكان الواحد[2]**

---

[1] رسالة حول مسالة رويۀ الهلال ص ۴۱

[2] مستمسك العروة الوثقى المؤلف : الحكيم، السيد محسن الجزء : ۷ صفحة : ۴۲

بازبینی #3
ایجاد شده 19 ژانویه 2026 13:43:21 توسط ... .
به روزرسانی شده 19 ژانویه 2026 14:01:17 توسط ... .